

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél „ . . . 2 frt 50 kr.
Negyed „ . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legjutányosabban számítatnak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
bajai állami tanítóképződben.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

TÓTH KÁLMÁN.

Mit jeleznek a középületeken lazán lengő gyászlobogók? Kérdé mindenki megdöbbenve f. hó 3-án. — A városnak nem volt betege, tehát nincs is halottja, mégis ott sötétlik a gyászlobogó a város házában, a zircziek lakházán, az állami tképezdén, a nemzeti casino stb. helyiségén! A városnak, az országnak volt betege s van halottja. Tóth Kálmán, városunk nagy szülője, hazánk koszorus lantosa f. hó 3-án d. e. 10 órakor hosszszas szenvedés után elhunyt.

Ki volt Tóth Kálmán, azt nálunk mindenki tudja, mily ragaszkodással viseltetett a nagy költő és publicista szülővárosára irányában, az közmondásossá lett, midőn 15 éven keresztül városunk érdekeiért mint ennek képviselője folytonosan harczolt, s ha a város mosto-

hább sorsban részesült, mint földrajzi fekvésénél és kereskedelmi jelentőségénél fogva megérdemelte volna, annak bizonyára nem ünnepelt koszorusunk volt az oka, ki élni halni kész volt szülővárosáért, a kedves Bajáért.

Mi volt Tóth Kálmán az országra nézve, azt mindenki érzi, ki az utolsó 30 év irodalmát figyelemmel kíséri. Azon években, midőn magyarul gondolkozni sokan alig mertek, azon években midőn a tetszhalálból felocsudva a nemzet eszméi s magához térni kezdett, ünnepelt költőnk volt azok egyike, ki az ébresztés fáradozásában igen tevékeny részt vett, ki hol komoly, hol tréfás, hol nyílt előretöréskö, hol burkolt és rejtett szózatokkal a már-már csüggedő nemzethez látnoki ihlettel és

költői lelkesedéssel szólott, ki a nemzet önértetének felébredése és a nemzeti öntudat visszatérése után a világot jelző deszkákon nemzetét oktatta, mulattatta, nevelte. És ime a tevékeny, tulcsigázott szellem megtörte a tetest s ő, ki minden dolognak tréfás oldalát kitudta fordítani, nem bírta a kérélelhetlen kaszást tévútra vezetni, férfi korának derekán megadta magát, hosszú és nehéz tusa után.

Földieit a nemzet költőjének, borulatok le őszinte részvételt sirjánál s merítették emlékezetéből mint legdicsebb örökségét igazi szabadságeret és hazaszeretetet.

Életrajzából feljegyezzük, hogy 1831. márczius 30-án született Baján, hol 14 éves koráig iskolába is járt; ezután édes anyja Szent-Mártonba vitte, s a

Szentbenedekrendiek közé soroztatta. Itt azonban csak igen rövid ideig időzött s felsőbb tanulmányait a pécsi akadémián végezte, a hol mint 16 éves ifju már egy füzet verset bocsátott nyilvánosságra. 1848-ban Pesten hallgatta a hadi akadémiát s a szabadságharc végén főhadnagy volt. Első jelentékenyebb termékei 1847-ben álnév alatt jelentek meg. Későbbi munkáit, ughisszük fölösleges itt bővebben ismertetni, mert azok széles e hazában oly ismertek, mint kevés íróé. Ebből láthatjuk, hogy Tóth Kálmán azon írók közé tartozott, és emléke tartozik, kik erre a pályára születtek; mint 16 éves ifju már nyilvánosan működött e töviseket bőven termő pályán, s ő mégis mindig csak babérokat aratott működésének utolsó perczéig.

A hazai ipar.

Hogy iparunk lendületet nyerjen s kedvet nyerjenek e pályára való lépésre és mert a szabadipar mintegy szétzilotttette iparosainkat: az iparszabadság keletén belül a társulási eszmének kell első sorban propagandát szerezni. Most a szabadipar korszakában minden iparos önmagára van hagyatva; a ki némi tőkével rendelkezik, az nagyobb szabású vállalatokba vág, a kisebb iparos pedig küzd a szabadipar által adott helyzettel és napról-napra hanyatlak vagyonilag.

A szétzilottt erőköt egyesíteni kell; élni és élni hagyni s a társulás által, a kisebb vagyonilag tehetetlenebb iparosoktól a megélhetést el nem zárni. — Mert a jelen iparvizonyok között lesznek elvétve tehetős iparosaink de nem lesz tehetős, biztosított existenciájú virágzó iparos osztályunk. Vannak kik e tekintetben a kényszer társulást kívánják érvényre emelni, kimondván, hogy az iparosok társulattá kötelesek alakulni s iparos nem lehet, ki e társulatba nem lép. Erre sokan azt mondják, hogy ez közeledés lenne a czéhrendszerhez.

A szellemi pálya munkásai egyesültek egy közös célra, érdekük közös munkálására; érzik az egymást összetartani hivatva levő kapocs szükségességét; az anyagi pályán levőknek épen úgy van erre szükségük.

A polgárok egyenkénti jóléte teszi a haza egyetemes jólétét. — Helyesen mondatott az ipar enquetten: „Elvért a következményeket nem kell feláldozni; czélszerű vagy nem? ez legyen a szempont.”

Az elv minden ároni megtartásáról jut eszembe egy historiai adoma. Szabolcs megye egyik veterán bizottsági tagjának elve ellen volt az „ördög szekerét” (vasutat) valaha használni. Egy külön-

sen fontos gyűlésre készültek s barátai az elkésztéstől tartva kapacitálni akarták, hogy üljön fel velők a vasutra, hiszen a rossz uton valami fátum is érheti. De ő tagadóan rázta fejét: megengedem, hogy igazatok lehet, hogy az „ördög szeker” gyorsan beröpit stb., de tudjátok nekem elvem ellen van azon utazni.

Nem is ült rá, hanem csészájába fogott. A prófétáloknak azonban csakugyan igazuk lett. A rossz uton feldúlt a csésza s oly szerencsétlenül, hogy urambátyánk egy bordáját s lábát törte el, tehát a gyűlésen meg se jelenhetett.

A hazatért többi társak résztvevő szemrehányással mondák az orvost és kocsiát szónok: Lám ha ajánlatunkat elfogadja: nem éri e casus.

„Ejh! a menykőbe is uramöcsém! Igaz, hogy az elvűség egy bordám és lábszáramba került: se baj! de az elv meg van mentve!”

Igy járunk ha az „iparszabadság” a gyakorlati tapasztalat által parancsolt módosítása ellen „veto“-t kiáltunk.

A hazai kis iparosság - ne féljünk - nem fog tiltakozni az iparszabadság nevében, az iparszabadságnak a kényszer ipartársulat megvalósítása által lett megnyirbálásaért (?), mert a kis iparos érzi a társulat szükségességét, a nagy iparosnak erre nincs szüksége; ő tesz, intézkedik, kötelesséket eszközöl függetlenül, segítség nélkül, versenyez, reszkíroz; de a kis iparos olyan, mint a gyermek a kinek diót adtak, s azt is mondták neki, hogy az tele van édes béllle, héjja kemény ugyan s aligha feltudja törni s tartalmát élvezhetni, de azért dió.

Ismétlem, az iparszabadság korlátain belül lehetnek vélem a körülmények által már is parancsolólag előtérbe lépett társulást.

A mindennapi tapasztalat kezdi be-

igazolni, hogy a takarékpénztárak s nagyobb szabású pénz- és hitelintézetek a kis iparosoknak nem való. Saját keblükben alapítsanak ök iparbankot és segélyegyletet; ök egymás vagyoni állapotaikat, munkaképességeket legjobban tudhatván s ismerhetvén, tudják azt is, kiknek mily összeget, meddig, mily módzatok közt hitelezhetnek, nehogy a kis iparos a vélt segítség helyett, fizetni nem tudván, végrehajtás alá kerülve tönkremenjen.

Társulást az élelmi és az ipar folytatásához szükséges czikk megvásárlására; egyesülésben áll az erő; alakítsanak fogyasztási egyleteket. A kis iparos csizmadia, asztalos stb. megvesz néhány talpbőrt, deszkát hitelbe, a mint az eladói megszabja, és kényszerülve van a megszábott árt elfogadni, s midőn feldolgozza: árát meg is eszi, nem fizethet s ujabban hitellez, hogy dolgozhasson és megélhessen. Ez a tönkrejutáshoz vezet. Különösen a kis iparosok helyzetét tartthatatlan, a nagyobb, az ipart kiterjedtebb mérvben üzők is érzik a helyzet nyomását, de még sem oly mérvben.

A nagy iparos ugy is versenyképes, az könnyebben megél; némi tőkével is rendelkezik. Nem ugy a kis iparos; már pedig az előbbi az utóbbinak csak parányi részét teszi. Ezért érthető s ebben leli magyarázatát az, hogy azok, a kik nagy iparúzó a készítményeiket gyárilag állítják elő, az iparszabadságot hangoztatván, az iparszabadság fenntartásának örve alatt szüntelen az iparszabadságnak minden módosítás nélküli fenntartását proclamálják. Ez nagyon érthető, és természetes, az „én” kérdéséről levén szó.

Mondassék tehát ki, hogy a kellő qualificatio bírása mellett ipart tűzhet bárki szabadon, de köteles ipartársulatba lépni. Ez a kényszer társulás, melyet osztott az enquetten legtöbb a kisipar-

sok létkérdését szíven viselő tag. Mert mit tapasztalunk? A honvédelmi miniszter egy interpelláció következtében azon választ adta, hogy nagyobb mennyiségű iparczikkek (katonai ruha felszerelvények) készítésére csakis a külföldről tétettek ajánlatok egyes vállalkozók által teljes garantiával! (!), míg hazai iparosaink tömörülve nem levén, ily nagyobb szabású vállalatba bele nem foghattak; a mi ajánlat tétetett egy pár kisebb ipartársulat részéről; az is elkésett, s még az is kérdés, hogy ily kisebb ipartársulat a föltételeknek mindenben eleget tehetett volna-e? De ha az iparosok egy tekintélyes számmá tömörülnek: nagyobb szabású vállalatba is b csátkozhatnak, sőt ha 2—3 társulat nem elég: a vállalkozókhoz fog csatlakozni még 3 ipartársulat s ha kell még több is. Ekként az addig felhozott ok megszűnik s elesik.

De szükséges ipartársulattá alakulniok már azért is, mert kell, hogy az érdekközösség elvénél fogva összekötő kapocs legyen közöttük; az iparügy fejlesztése, saját belügyeink (tanoncz és segédkérdés, munka viszonyok) rendelkezése tekintetéből.

Én az ipartársulattól elsőfoku ipartársulási joggal ruháznam föl, előtte kötettenek a tanoncz szerződésnek, egy példány a oda tétetvén le; segédfogadások; képviseljük az iparügy vitális érdekeit a helyi polgári hatóság és iparkamarával szemközt. A tagtársak közti netalán vitás kérdések eldöntésére elsőfoku legyen. Ipargyűléseket tart, jutalmakat tűz egyes ipar czikkre; delegált bizottságok forduljanak meg a társak műhelyében ellenőrzendő, hogy a tanonczok valóban képeztetnek-e? (Ha t. i. a tanoncz képzés az eddigi módon tovább is kezeik közt hagyatnák); másodfok az iparkamara legyen, de mert a kis iparosok most is panaszkodnak, hogy érettök az iparkama-

ra nem (?) igen sokat tesz, hogy ott érdekük eléggé nincs képviselve, csak az iparkamra költség vettetik ki s zsedetik be, hogy az iparkamra tagjai jobbbára majd mind kereskedők: az ipartársulatok válasszanak bizonyos számú iparos kamarai tagokat.

A közigazgatási bizottság (eddig a harmad fok) miut a mely nem szak emberekből áll s az ipar ügyet tüzetes tanulmányozás tárgygyá nem is tette, helyett a 3-ik forum legyen az ipar és kereskedelmi miniszterium.

Az adózási kulcs kis iparosokra nézve, vegyűk tekintetbe, hogy hazánkban ez idoszerint csak localis iparüzésről lehet szó s a piacokon, vásárokon idegen gyártmányok is jelennek meg, nemhogy ipar külkivitelünk volna; iparunk fejletlenebb, iparosaink szegényebbek, ugy, hogy ma a kis iparos, tavasz-nyarban és ősön szegre akasztja a müszert, és meg "paraszti munkát" végezni, másként — ugymond — meg nem él; csak jobbbára telen lüzi iparágát, tehát aig 3-4 hónapig.

A 10% adóztatás magas; kisebb községekben legyen az 5% törvényhatósági és szab. kir. városokban 8%, a fővárosban 10%. Az új ház 10 évi adómentességben részesül, minthogy annak felállításá sok költségbe kerülő volt; a tulajdonos egyebekkel ugy is meg van terhelve, de hisz az állam az új ház által új adóalapot nyert, melyre a tíz év eltelte után évre-évre adót fogvany vetni, ez által az állam-bevétel újadótárggyal gyarapodik. Nem ugy van-e a mestrré lett, az iparágat kezdő iparosok? Minden új iparossal egy-egy új adó tárgyá lett az államnak, s miután az új iparos küzd a kezdet nehézségeivel s míg magát beruházza, ismertté s versenyképes lesz, ez pénz és időbe kerül: mondja ki a törvényhozás, hogy a különben is rendszerint mostoha viszonyok közt levő kezdő, bár segédül dolgozó iparos az első 3 évben ne rovatassék meg III. oszt. ker. (jövdelmi) adóval. Különben az első 3 év csak szárnypórlatgatás, legtoóbbiszor s legtoóbbjénél kölcsönzött pénzen, s jó ha az első pár évben a müszerek s egyéb nélkülözhetlen anyagokba fektetett pénz hasznonkélkül megtérül.

Mert ha csak álami terhekről volna szó! de mihelyt családott alkotott, már részt kell vennie egyéb közterhek viselésében toóbbféle czimek alatt, mint közköltség, törvhad. pótlék, iskolai, egyházi adó, stb. s egyéb pótlékok.

A magas kormány, mely az ujonan keletkezendő gyártelepeknek 10 évi adómentességet helyez kilátásba, hogy a vállalkozási kedvet ébresztgesse, bizonyára figyelmére fogja méltatni a kisebb, kezdő iparosok helyzetét is.

Méltányos s az iparügy felvirágoztatása czéljából kívánatos volna tehát, hogy a tehetséges, de míg kezdő s jövdelmet alig felmutatni tudó iparos az első 3 évben a III-ik osztályu (jövdel.) adóval ne rovasssék meg.

Kiss Endre.

Különfélék.

A „Nemzeti Casino“ Tóth Kálmán, a nemzet nagy lantosának koporsójára koszorut tett kegyelete jelölül, ugy szintén a város közönsége, mely küldöttségül magát a tegnapi tartott temetésen képviseltette, a bajai nögygyel és a jögyminasium ifjúság. Legnagyobb megbótránkozással vesszük a hírt, hogy a bajai takarékpénztár intézői a gyászlobogó kitűzést megtagdák, „mert Tóth Kálmán nem volt részvényes.“ Nem találunk szavakat a gyászvitének ezen szárazveleji eljárását kellően megóvni és megbélyegezni.

A megüresedett belvárosi képviselői állásra az elköltözött Koröny-Scheck Vince helyébe nagy szótöbbséggel a köztisztletnek örvendő Rácz József helyb. kir. járásbíró választott meg.

Tüz Kedd és Szerda közöttéjjelen a „Fecske“ utczában Bakó N. ácsmester háza leégett. Segély mint rendesen, a ház teljes elhamvadása után érkezett. Ujra hangoztatjuk: „Tüzoltóság rendszeresítése hol késel az új homályban?“

Lopás. Ugyanez éjjelen Dr. M. J. szt-Antal utczai lakásából 30 db. különféle baromfit loptak el. A tettesek eddigelé ismeretlenek.

A Gromon-féle csödválaszmány tagjai. Tömeggondnok ifj. Ertl János; perügyelő Barthal József. Választmányi tagok: Körömyi budapesti ügyvéd, Leovits Gedeon és Pilaszánovits Pál zombori ügyvédék. Az ingatlanok becsértéke 1,227,000 frt. az ingóssággal együtt 1,384,000 frt; ezzel 835,000 frt teher áll szemben.

Virágzó primulák és cinerariák különféle színekben kaphatók a képezde kertjében igen jutányos árákon.

Farsang. A bajai „nemzeti casino“ által mult hó 29-én a Bárány szálloda termében rendezett bál, — az idény legfényesebb és legjobban sikerült bálya volt. A bálanya tisztelt Sárkány Lázárné urnó ritka kellemmel és előzékenységgel teljesít, érdeket kölcsönzött e bálnak azon körülmény is, hogy szép leányát: Ilonát e bálon mutatá be először: — környezetében volt még bájos unoka húgai Ivánovits Anna és Jovanovits Anna. — A bálanya beléptekor a rendezőség sorfalat képezett, a zene rázendíté a Rákóczyt, s ugy öt mint leányát gyönyörű virágcsokorral lepték meg. — Ugy a megjelent szépek csoportját, mint a fényes és izléses öltözökeket és fesztelen jó kedvet tekintve, — a bál évek hosszú sora óta egyedül áll Karneval úrfi főkönyvének azon lapján, a hová a sikerült bajai bálakat jegyzi. — Megjegyezzük még, hogy a tánczend díszes hírlap keretel ábrázolt egy gyönyörűen bekötött hírlappal, — mely a táncsorrendet tartalmazta, s hogy a bálanya jegyét 100 frtal váltá meg. — Ép azért, mert a bál oly fényes és költséges volt, a könyvtár javára csupán 27 frt. 15 krt jövdelmezett tisztán.

A Január 29-iki „Nemzeti Casinói“ bál brutto bevétel: 372 frt. kiadás: 344 frt, 85 kr. könyvtárra maradt: 27 frt, 15 kr. Felül fizettek: Sárkány Lázárné öngysága 100 frt, Sárkány Lázár ur 10 frt, N. N. ur 10 frt, özv. Latinovits Istvánné öngysága 5 frt, Allaga Ottó ur 2 frt, Hauke Antal ur 2 frt, Heller János ur 2 frt, Dr. Lemberger Henrik ur 2 frt, Schön Antal ur 2 frt, Dr. Sztruhák István ur 2 frt, Allaga Iure ur 1 frt, Berényi Dániel ur 1 frt, Bittermann Károly ur 1 frt, Drescher Gyula ur 1 frt, Greguss Angelin urhölgy 1 frt, Lemberger Ernő ur 1 frt, Mchits István ur 1 frt, Pukovits Ferenc ur 1 frt, Scherer Antal ur 1 frt, összesen 145 frt. Szoudy apelnok.

Latinovits Illés bácsmegeyi nagybirtokos a következő nagybecsű levelet intézte a bajai ipartársulat elnökségéhez:

„Örömet ragadom meg az alkalmat, hogy a t. ipartársulat által czélba vett nemes törekvésnek előmozdításához én is, csekély adományommal, hozzájárulhassak, mely czélból van szerencsém ide mellékelve 25 forintot küldeni a Baján felállítandó ipariskola javára. Én a bajai t. iparos urak szakképzettségét, pontosságát és szorgalmat előretörekvését minden időben elismertem, és kedves kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy a legújabb időben borsodi birtokomon általam emelt templom építésénél bajai iparosok működtek, és feladatuknak oly mérvben jeleltek meg, hogy emített templom a valódi szakértők ízlését minden tekintetben kiellégít. Részemről a tanulság ebből az: Ha a valódi szépet és jót közel is megtalálhatom, minek keressem azt a messze távolban? — Szvevből kívánom, hogy a tervezett ipariskola mihamarabb létrejövön, közhasznu működését sok, igen sok ideig folytathassa! — Budapest,

1881. január 28. — Latinovits Illés.“

Ugyanezen czélra adakozott szokott nagylelkűséggel id. Latinovits János kir. tandácsos 20 frtot, szintén igen hízelgő és lekötözö sorok kíséretében.

Az iparos bál. A bajai ipartársulat által f. hó 1-én a „Bárány“ vendéglő termében a helyben felállítandó ipariskola javára rendezett s sorshuzással egybekapcsolt táncvizigalom minden tekintetben fényesen sikerült. A fesztelen jó kedv, mely e társulat báljait jellemzi — ez alkalommal is uralkodott, és a jelen voltak kevés kivétellel csak „hajnal után“ hagytak el a mulató helyet. Az elnyert eredmény is jóval felülhaladja az előző éveket. — Mint-hogy a számadások még nem fejeztettek be, a tisztá jövdelem összegét csak jövő számunk hozhatja.

Családi estélyek. — A bajai nemzeti casino választánya f. hó 2-an tartott ülésén elhatározá, hogy a farsang folyamán saját helyiségeiben, a casinói tagok családai részére családias színezetű estélyeket rendez, hol a résztvevők egyrészt fesztelenül érezzék magukat, de másrészt az oly sokat visszatartó költséges toilette gondjaitól is megmeneküjének. — Főjellege tehát ez estélyeknek az egyszerűség leend, mit a hógyeknek különös figyelmükbe ajánlunk. — Első ilyenü estély szombaton f. hó 12-én leend.

Eladó hírlapok. Megkérítettünk a következő sorok közlésére: A bajai „nemzeti casino“ helyiségeiben ma vasárnap délután 4 órakor — a használaton kívül helyezett hírlapok nyilvános árverés utján eladatni fognak. — Az eladott hírlapok az intézkedés után másnap már a vevők birtokába jutnak. Az elárusításra szánt hírlapok a következők: „Pesti Napló“, „Egyvetértés“, „Függetlenség“, „Ellenőr“, „Ellenzék“, „Pester Lloyd“.

Nyilatkozat. A „fekete cabinet“ sörök írója tanárjelölt ur a szerkesztői irodában személyesen megjelenvén, egy atyjának szóló levelet mutatott be, mely állítása szerint a mult szám „nyit terében“ közölt recriminatio tárgyát képezte. Ezen bemutatott levél, aint személyesen meggyőződtem — sértetlen, még a gyűrés nyomai sem látszanak rajta. Szerk.

A bajai ipartársulat meleg-hangu távirati részvét nyilatkozattal róttale kegyelete adóját a nagy halott iránt. A távirat így hangzott: Tóth Bélának a „Függetlenség“ szerkesztőségénél Budapest. A bajai ipartársulat szivszorító mely fájdalommal értesít Tóth Kálmánnak, a nemzet hallatlan koszorús követjének, Baja város legnagyobb fiának elhunytáról. Szülővárosának összes iparosai mindenha szent kegyelettel örök szívükben legrágóbb halottjuk emlékét.

Tóth Kálmánért, a nemzet dicső halottjéért a gyász istenitisztelet Baján holnap, hétfőn d. e. 10 órakor leend a plébánia templomban, mint hününk szabad, általános részvét mellett.

Ugyancsak Tóth Kálmánnak, a jeles színműrónak emlékezetére lesz holnap a színházban előadás, mely alkalommal a boldogult egyik kitünően sikerült műve: „Nők az alkotmányban“ kerül színe.

A bajai ipartársulat sorshuzásának eredménye: 2, 12, 27, 54, 65, 87, 111, 182, 184, 202, 214, 234, 256, 264, 335, 338, 367, 404, 423, 429, 466, 527, 567, 600, 645, 679, 694, 746, 761, 829, 873, 890, 922, 966, 976, 977, 991, 1002, 1055, 1093, 1122, 1142, 1159, 1164, 1195, 1201, 1208, 1233, 1240, 1276, 1298, 1307, 1324, 1341, 1413, 1416, 1420, 1450, 1456, 1473, 1686, 1701, 1713, 1726, 1732, 1760, 1761, 1795, 1802, 1823, 1855, 1885, 1901, 1942, 1983, 1996, 2028, 2043, 2063, 2108, 2144, 2189, 2310, 2361, 2404, 2436, 2477, 2484, 2502, 2526, 2605, 2685, 2703, 2760,

2775, 2841, 2859, 2884, 2957, 2960, 2980, 2997, 2998.

Manojovics R. Ujvidék városa főkapitánya jan. 25-én meghalt.

Már előbb említettük, hogy a bajai ipartársulat az általa f. hó 1-én rendezett sorsjátékban nyerevényekül szolgáló tárggyakra az iparos ifjuság között pályázatot hirdetett. E pályázatra beérkezett összesen 15 igen sikerült különböző tárggy, melyek között a pályadijak következőkép osztatnak el: 1. díj 1 drb arany, (Dr. Hüttl Antal Ede ur ajándéka) elnyerte Müller Antal; 2. díj 3 drb ezüst forint, elnyerte Scherk Lipót; 3. díj 2 ezüst forint, elnyerte Bitner József; 4. díj 2 drb ezüst forint, elnyerte Papp Ferenc; 5., 6., és 7. díj 1—1 drb ezüst frt, melyeket elnyert Kinstler István, Radisovits Ferenc és Póth György. Ezen felül elismerő oklevelet nyer: Vilhelm József, Böresök János, Lauti Nándor, Gurits Gusztáv, Szauder Sándor és Matkó Mihály. A díjak valamint az oklevelek ünnepélyes kiosztása ma d. u. 3 órakor lesz, melyen az ipartársulatnak nem tagjai is megjelenhetnek.

A „Szabadkai Ellenőr“ meghalt és január 30-án mint „Bácskai Ellenőr“ feltámadt, ugyancsak Stoczek Károly szerkesztése mellett mint Mamuzsisz Agoston tulajdonja. A hatalom borsuzjának, írja a feltámadt szerkesztő új lapja homlokára, sikerült azt az egyet kieszközölni: hogy a „Szabadkai Ellenőr“ megszűnt illetőleg, hogy ezen új lapu lajdonjogát a leghallatlanabb merénylet folytán magamra nem vállalhatom; de a szellemet nem volt és nem lesz módjában megsemmisíteni.“

A bajai ipartársulat által f. hó 1-én megtartott táncvizigalom alkalmával a felállítandó ipariskola javára következő felüfizetések történtek: Latinovics Illés nagybirt. 20 frt, id. Latinovits János kir. tandácsos 15 frt, Szutrély Lipót 10 frt, Hunyady Antal 6 frt, 40 kr, Leitschuk Jakab 5 frt, 40 kr, Dr. Ivanovics Pál 5 frt, Törk (Borsod) 5 frt, Spitznagel Lőrinc 3 frt 50 kr, Csapláros Ferenc 4 frt, Liebl András 3 frt 50 kr, Leopold János, Schmetzer Ferenc, Nány Lajos, Frankenberg Ferenc, Pinter Ferenc, Neidenbach Peter, Haschka Nándor 3—3 frt, Berényi Dániel ez. apát pléb. Allaga Ottó, Dr. Sztruhák, Vantschek Mátyás 2—2 frt, Schön Antal, Sbhüi Mátyás, Vig J. á 1 frt 20 kr. Latinovics János, Fischer Samuel, Kozal János, Horváth Lajos, Szemes András, Langenbacher József, ifj. Bock József, Janits József, Zsivánovits Ignác, Bayer Lipót, Bayer Károly, Szigriszt Gyula, Schwarzenberger N. 1—1 frt, Bernhardt István 60 kr, Pollak Jakab 80 kr, Kopper István, Madár János, Schwalm József, ur. Fonyó Pál, Tury Mátyás, Juhász István, Kovács Pál, Vagner Antal, Perlaszter Sándor, Buschán Peter, it. Bódi Ferenc süköski esp. pléb., Drégelyi Mihály, Küzdi Albert, Hadzsics Peter, Beck Mórtz, Scheiner Feri, Hartikovits István 50—50 krajczár Császár Ferenc, Geiger, Károly, Koller Agoston, Bachman Ferenc Szerencs Vilmos, Bajai Peter, Nyirati János 20—20 kr. Összesen 134 frt 70 kr.

Szabadka városa lakosságának száma a most megéjtett népszámlálás szerint 61655; mintegy ezer növel több van mint férfi. Tíz év alatt e szám 5332-vel gyarapodott. — Ujvidék en van 10195 férfi 11186 nő összesen 21381 lakos; a szaporulat 10 év alatt 2262 s mint látjuk itt is mintegy ezerral több a nő, mint a férfi. Ö-13 e e s lakossága 15100 lélek.

Kocsis Irma k. a jutalomjátéka lesz f. hó 10-én, mely alkalommal a „Trapezanti hercegnő“ kitünő operette kerül színe. A közkedveltségű enekeső Rafael herceg szerepében lép fel s hisszük, hogy nagyszámú közönség fog a kitünő művésznő enekében gyönyörögni.

Játékrend. Vasárnap, „Peleskei nó-tárius“. Hétfőn, Tóth Kálmán emlékezetére „Nők az alkotmányban“. Kedden, szünet. Szerden „Női harc“. Csütörtökön, „Trapezanti hercegnő“ Kocsis Irma javára. Pénteken, szünet. Szombaton, „Uj Jeruzsálem“. Vasárnap, „Két drostotót“.

Azienda Assicuratrice. Utóbbi napokban a triezsi Azienda Assicuratrice alapota nyilvános megtámadás által gyanusitást szenvedett, miért is mai lapunk hirdetési rovatában legutóbbi 1879-ik évi üzletmérleget és vagyonkimutatását közli, melyből kitünik, hogy ezen intézetet vonat-

kozó fennehírt közménekek téves információjából eredtek. Alaptökéje érintetlen, helyzete az utolsó mérleg felállítására óta — az 1880-ik évi üzletévé eredménye jelenleg még nem is zárattott le és egy intézet által sem közöltetett — csak annyiban és előnyösen változott, hogy az 1880 aug. hó 4-én tartott közgyűlésben elhatározott felszaporítása az eredeti alaptökének 12 millió aranyforintra biztosítottnak tekinthető, miután oly előhaladt állapotban van a jelentékeny párisi pénzcsoporthoz tartozó ezéltől folytatott tranzakció, hogy annak végbefejezése a legközelebbi időre várható.

Csarnok.

Szeress, szeress, szeress!

Szerettem forrón, lángolón,
Ugy, mint tán még nem női vív,
Dult bennem kínzó fájdalom,
Miyennel egy kebel se szív,
Jutalmam lón a megvetés,
Fájdalmam nagy, heves:
De te azért, szívem, még is
Szeress, szeress, szeress!

Első szerelmem szűz hevét —
E szép szivárvány színeit,
A melyet a lélek köré
Lágyan egy tündér kéz körít, —
Elvesztegettem céltalan.
Sajgó keblem sebes:
De te azért, szívem, még is
Szeress, szeress, szeress!

Fájó szívem begyógyuland,
Begyógyul majd a meghalok,
Hervadt szomorra könyeket
Hullatni oh! vajlon ki fog?
Ó nem kísér síromhoz el,
Szeme nem lesz könyös:
De te azért szívem, még is
Szeress, szeress, szeress!

Kovács Josefín.

Ereklyéim.

I.

Szívem elszorul, ha felnyitom ereklyé-
imet tartalmazó szekrényemet. Kőny esordul
szemeimből, ha rátekintek boldog ifju-korom
emlékeire, azon ereklyékre, melyeket „akkor”
ha kézbe vettem valómat a boldogság érzete
lengé át, hogy nem is gondoltam arra, va-
laha fájdalommal kelljen rájuk tekintenem.
Mily boldog voltam akkor, midőn azo-
kat szekrényembe rejtém azon hiedelemben,
hogy később örvendő, mosolyogva fogok

eme legszebb koromban gyűjtött emlékre
tekinteni.

Azt gondoltam, hogy majd ha ifju
ábrándjaimat valósulva látom, gyönyörködve
visszagondolni ama boldog órákra, melyeken
azokat kaptam, — arra, ki azokat örök
emlékként adá. — Fájdalom! csalódtam.
Azok a hiu ábrándok és szép remények el-
multak, eltűntek, bolygó csillagokként.

Oh! mért nem semmisítettem meg ez
ereklyéket, . . . miért nem adtam át az enyé-
szetnek? — Nem ujulna fel a már néméleg
behegedt seb, nem hullanának annyiszor
könyeim és nem átkoznám a jelent, hanem
tájó szívvel bar — fátyolt, a feledés örök
fátyolát vonnám azokra a boldog órákra,
melyeken azt hűvöm, hogy én vagyok a föld
legboldogabb halandója.

De mégis jó, hogy nem semmisítettem
meg ereklyéimet; mert ha rájuk tekintek
visszaemlékezem a boldog időre, midőn vele
— az angyali lényvel enyelegtem. Valómat
a boldogság érzete lengé át, midőn ajkaink
egy csokban oivadt egybe s szívünk dobo-
gása a szerelmeiről beszélt lázasan. Midőn a
nyár pirkadó hajnalán és aranyfényű alko-
nyán a kies mezon együtt gyűjtöttuk a vi-
rágokat, hogy azokból egymásnak emléket
adjunk.

Valóban jó, hogy megőriztem ereklyé-
imot. Jó, mert ezekből láthatom, ezek ta-
nuim arra, hogy én egykor boldog is voltam,
— mert ha ezek nem lennének, még azt
hitelném el magammal, hogy az én boldog-
ságom nem volt egyéb, szép álommal.

Ezekből tudom, hogy egykor szerettem,
és szerelmem viszonzottatott, ezek az emlé-
keztető jelek arra, hogy az a most fagyos
kebel egykor lángolt az égő szerelmem örök
tűzétől.

Rövid volt az egész, mint az álom.
Hátha tán álom is az én elmúlt boldogsá-
gom? . . . Nem! . . . Ime e rózsá, mely szá-
radt már, — tanujele annak, hogy szerel-
mem, boldogságom való és nem álom volt.
— Az érte adott csók, melyet kívülünk ha-
landó nem látott, nem hallott, önkívületbe
ejtett, — önkénytelenül mondtam: „Bol-
dagságunk örök! szerelmünk tiszta! . . .
Mily boldog voltam én akkor, midőn e ró-
zsát mellemre feltűzte s mosolygott. Csókos
piczi ajaka olyan volt mint e rózsá.

Tanujele vagy elmúlt boldogságomnak
te is szerény nefelejtés. — „El ne felejtés!”
mondá „ő,” midőn átadta nekem, a szerény,
piczinyke virágot és én azt válaszólam:
„Soha! soha!” — Nem feledtem, de nem is
fogom soha, meg szívemben egy csep vér
kering, ellejeletni ama szép tavaszi napot,
midőn a lomb alatt a csalogány énekel, s
az erdő sűrűjében a vadgalamb bugott, zo-
kogott s midőn mi karöltve sétáltunk az
erdőt szegélyező patak parton, s „ő” a ked-

ves virágot találta. — Nem! soha sem fo-
gom elfeledni e boldog napot, s ha tán
feledni is, eszembe juttatja a halvány vi-
rág, s eszembe és szókát is: „El ne felejtés.”
— Nem hittem volna, de ő sem, hogy e
nefelejtésre valaha fájdalmas sóhajok között
kell tekintenem, s könyeimet hullatni rája.

Te kis virág elhervadtál. Oh bár én is
elhervadtam volna! hogy ne kellene szomorú
arczsal, síró szemekkel rád tekintenem.

Tanujele elmúlt boldogságomnak és
szerelmemnek a levélke is, e drága kis
levélke, melyet akkor intézet hozzám midőn
reményeink a valósuláshoz közel állottak.
Örömtől reszkettem, midőn olvastam, most
meg reszketek a fájdalomtól, ha olvasom
eme sorokat: „Szeretlek! . . . Én boldog
vagyok, mert szerelmedet bírom, téged pe-
dig boldogítson azon tudat, hogy én szerel-
ked langozom, hűvel, úgy, hogy nélküled
nem érezném a boldogságot, nem tudnám
megitélni a csók bűvés erejét, hanem bol-
dogtalan lennék, olyan, minő nincs több a
nap atatt. De hogy irjam szerelmemet? . . .
Nincs szó, nincs eszme, melylyel azt kife-
jezhetnem, nincs toll, melylyel azt leírhat-
nam, csak a csók az egyedüli, melylyel a
mondottakat tudodra adhatom . . .” Le-
mondtam a szerelmeiről már rég, de e sorok
olvasásakor újból hevít a szerelmem s önkény-
telenül mondom e szavakat: „Szeress újból,
hisz te még ifju vagy, kinek egyedüli élve
és boldogsága a szerelmem, ki szerelmem nél-
kül senki es semmi!”

De szeretni csak egyszer lehet igazán,
a szerelmem valódi, langhévével, csak egyszer
doboghatja a kebel: „Szerelmem örök, ha-
tártalan!” csak egyszer lehet hő szerelmem
érezni, többé soha. Boldogtalanságomba sű-
lyedek ismét s könyös szemekkel veszem
kezeimbe őket még akkor is, ha tudnám,
hogy a halál angyalát rejtik magukban,
annál is inkább, mert szenvedésemet és
fájdalmimat a halálom kívül semmi és senki
más nem csillapíthatja.

„Hisz ifju vagy még, kinek nagy hi-
hatása van a földön, ki előtt még boldog-
ságot rejthet a jövő!” hangzik füleimbe a

szemlélekor egy képzelet szülte szótát, én
erre csak annyit felelek: „Van! lehet!?”
de azt betölteni nincs erőm, azt el nem
várhatom!”

Emlékeim, ereklyéim, ti vagytok az
egyedülek, melyek azt regélték nekem,
hogy volt idő, midőn nem könyeztem, midőn
nem busongtam; — de azt a gondolatot is
felkeltitek lelkemben, hogy jobb ott a rideg
hant alatt, szomorú fűz árnyában nyugodni,
hol nem zavarja békémet senki, — semmi
nem, hol megsemmisül a földi öröm, a bá-
nat, bevégződik a hivatás és elhűmál az ajk.
Ereklyéim, ti vagytok azok, melyek ifju ko-
rom boldogságáról regélték, — ti vagytok,
melyek tudtára adjátok utódaimnak, hogy
az én keblem is egykor hevült a szerelme-
ért; de vajjon, ki es mi ad hirt arról, hogy
oly sokat szenvedtem?

Senki, csak tán e sorok.

Titeket is, ibolya, jáczint, fehér viola,
hervadt rózsá, kedves arczkep, fehér szalag
s még számos ereklyéim sorba előveszlek,
hogy még inkább beléssam azt, hogy nem
volt mindig oly bánattal lettem az ég
hogy nem hullottak mindig könnyem, hanem
örvendtem, szerettem és szerettetem hoem,
lángolóan, úgy, mint egy ifju szeretni tud,
s mint egy nyíló virághoz hasonlóan, hogy
szeretni képes, kinek egyedüli boldogsága,
űdve a szerelmem!

Dreiszigler Kálmán.

Üzleti tudósítás.

Budán, 1881. február 2-án.

Buza	11.—
Zab	5 30
Bab	8.—
Árpa	6 10
Rózs	9 50
Köles	5 20
Kukoricza	4 70
Az árak 100 kilogr. után.	

Felelős szerkesztő:
Dr. BARTSCH SAMU.

Különlegességek.

MÜLLER J. L.

ezelőtt

VADÁSZ FERENCZ özv. utóda illatszertárától

„A VIRÁGIRÁLYNÉHOZ” BUDAPESTEN.

Főüzlet. IV. koronaherczeg-utca Fióközlet:
2. szám (Párisi-ház.) vácz-utca 11-dik szám.

POUDRE DE SERAIL.

Blahéne Luiza művésznő kedvencz arczpora.

Ezen arczpor, egytalanlag tökéletesítve, minden ártalmas szerekkel mentes és oly kitűnő tulajdonsá-
gokat központosít, hogy minden eddigi a vil. és beföldön kösített porokat sokszorosan felülmúlja; nagy-
mértékű fedezre az arczot az illóadás kellemetlen befolyásaitól megóvja, az arcznak és a testnek leg-
teremtés óta szentelt köslet, úgy, hogy a legelőbb szem sem képes a porrt rajta észrevenni. **POUDRE
DE SERAIL** ára 1 nagy doboz 1 frt. Kis doboz 60 kr.

CREME POMPADOUR.

Az illatszertárán jelentkező „Párisi kintűnő”-
köl való szerek-tökeletesen felirak. sikkent a világ-
hírd-e föltötte hatalmas **Creme Pompadour** a világ-
egész eredeti tisztaságában és erejében előállítottnak. Ez azon szer, melylyel a hírneves Pom-
padour asszony egész agy koráig fenn tartotta csodálatos állapotát, anélkül, hogy az egésznek art it
volna; azért nem mulasztom el a tisztelt hölgyvilágnak azt a boldogbíróságát, s ajánlom. E kitűnő
szer jóval felülmúl minden eddigi nemu gyártmányt. A **Creme Pompadour** mindig este és reg-
gel alkalmazatik; rákenjük egy nagyvón vaszondérabbára, s azzal arczunkat, mellünk és ke-
zainkat beforszolva csakán át le nem töröljük. Hozzá legelőbb a mühetet csak az arczon végeztük s
csak egy óra múlva megtöröljük. Az szer aztán be lehet hinteni a „Poudre Serail”-al. — Egy tegeji
ára 1 frt 60 kr.

IXIA LYS.

Ezen új illatszert kedves Blahéne és kitűnő művésznő ajánlata. **IXIA LYS** ára 1 frt
kintűnőnek és legelőbb arczunkban ajánlható. **Egy üveg ára 1 frt
50 kr és 3 frt.**

EAU DE SERAIL.

Legelőbb és legelőbbes illat, termék illatszertára. Ezen kitűnő esszenci-
kintűnő-jé illatú keleti növényből készült. — **Egy üveg 1 frt.**

PATE DENTIFRICE GYGERIN.

(Fogpép.) A gyegerin hatályaival Dr. Boyman
kintűnőnek ajánlotta foghús-bajok, dr
Lutton pedig a torok kiszáradása ellen. — Ezek a legelőbb keszcsók, melyeket a fogtisztító és epu-
tató szer kintűnő hatására nevező ajánlottak. Ezen fogpéppel sokkal ajánlatosabb szer, bármely fog-
pép; hatása egyrészt a gyöngöl beáztatásnak nyúlhat, mely egy nagy kefe segítségével elvégzhe-
tett, másrészt pedig helyi hatásváratlan rejlik. — A gyegerin nem tartalmaz sem savany, sem huz-
sószt, fehérre teszi a fogakat, anélkül, hogy zománczának artana, megiszítja a borkórtól és megóvja
a rohadástól; elűzi a foghús-dagadást, mely okozja a fájdalomnak, melyeket a fogaknak azo-
tak tulajdonítanak. E szer ep szegélyesítő tartja a száját, elűzi annak kellemetlen szagát, mely az-
nyos szagoktól, illatú foghús- és szivartól ered. — **Egy üveg ára 1 frt.**

ELIXIR GYGERINE dentifrice pour la Bouche. (Szájvíz.)

Ezen szer azon erőtől
ilyozza és megóvítja a foghús-bajokat, paron és fűtlen tartja a foghúst, s gyegerin-pasztával egy-
üttés alkalmazása folytán. Ez az eredménye eme kitűnő foghús, mely azonkívül üdév és kel-
lemese teszi a beszéket. — **Egy üveg 1 frt.**

VERNEILLANI FOGPÉP.

Az eddigi közt a legelőbbes ajánlható, minthogy a legelőbb
mennyiség megtartja erejét és illatát, továbbá ártalmas vegyis-
től szabad és ennek folytán hasznos a fogakat és foghúst minden fájdalom és rohadástól meg-
óvja. — 1 doboz 50 kr.

Dr. HEIDENRICH FOGPÉP.

1 nagy doboz 50 kr

SAVON GUIMAUVE (ziliz-gyökér-szappan).

midőn ezen kitűnő minőségű szappan has-
ználatánál az arcz és a bőrt tisztítja,
ereket egyszerűen minden békítő-ékül megóvja. — **Ára 1 darabban 50 kr. 6 db 2 frt 60 kr.**

Mindenem vegykészítvények valódi minőségben kaphatók a fenti
felirattal, továbbá az ország minden jelentékeny gyógyszerár-
tában. Minden egyes valódi gyártmányt a jelen bejegyzett véd, egy-
gyel van ellátva.

Legelőbb és legelőbbes valódi franczia és angol illat-
szerek és pír. Fe-árunkban a legelőbbes gyári aron.

Videki megrendelések utánvél metl pontosan eszközölteknek.
Aranyjegyek kívánatra ingyen és bérmentve.

Minden kiállításán az első érdem-
emmel kitüntetve.

Ezüstérem Páris 1878.

BROGLE J. és MÜLLER

gép- és rosta-lemez gyára

Budapesten

a Margit-híd közelében, készit

Trieuröket (konkoly választó) 6 külön-
féle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat.

Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat esőplögépek szá-
mára.

11. évfolyam. 11. évfolyam.

MERCUR

HITELES SORSOLÁSI ÉRTESETŐJE

osztrák magyar és külföldi sorsjegyek, kisor-
solható állam- és magán-kötvények, vasutak-
gőzhajó- és ipar-részvények, elsőbbségi kötvé-
nyek, záloglevelek stb. meg folyóirat bank-
pénzügyi- és vasuti-ügyekben.

1881. január 1-ével új egész évi előfizetést
nyitunk a

—TIZENEGYEDIK—ÉVFOLYAMRA.

A MERCUR magyar-német szöveggel
3—4-szer jelenik meg minden hónapban szük-
ség esetén azonban többször is és pedig min-
den jelentékenyebb huzás után; tartalmazza
könnyen érthető rövidjegyek, czélszerű és la-
stromi áttekintéssel hiteles sorsolási jegyzéket
valamint a határolásokat azaz a kisorsolt
de még fel nem vett nyereményeket. enné-
fogva értékpapírral bíró közönségnek egy nél-
külözhetetlen közlöny.

Előfizetési ára bérmentve a ház-
hoz nordva vagy postán küldve
egész évre csak 2 frt.

A MERCUR kiadóhivatala

Budapest

Dorottya-utca 12.

Van szerencsék az előfizetésre meg-
hívni és kérjük a címeket tisztán kitűni va-
lamint az utolsó posta-állomás megjelölését is.
— Az összeg beküldése legelőbbes értelembe és
legelőbbes postautalványonval eszközöl-
hető.

Beküldetett.

GYÓGYLEVELEK.

IV. Felpuffadások.

A táplálkozás alatt sok fölösleges levegő ut a gyomorba s innen a belekbe. Ezen fölösleges levegőből lesz az ártalmas gáz, mely nehezen emészthető s a testrészekben könnyen ülepedő anyagok emésztésénél gyorsan fejlődik.

Ezen gáz egészséges embereknél természetes uton eltávolítatik. De ha az eltávolítás ellen a bécsiatornákban akadályok merülnek fel, vagy azok igen nagy mérvben fejlődnek, mire az emésztő szervek betegsége ad leginkább alkalmat, az esetben olyan belgöres-féle fájdalmas érzés támad, a test felüvödik s a beteg a szomszédos testrészekből származó fájdalmakat érez, levegőhiányban és mellszorulásban szenved, ajúlózás, főfájás, vértünetes stb. idézhetnek elő; a beteg a testet uralgó jelentékeny inakadtságot és zsibbadtságot érez és azt hiszi, hogy valami súlyos benső betegség által van megtámadva. A puffadás, mely az emésztés hanyatlásából ered, legtöbbször alkalmul szolgál egyéb komolyabb bajok képződésére is. Az ilyen puffadások legjobban haritjuk el azzal, ha a bajnok kutorrását keressük s azt természet uton kezeljük. Gyorsan ható s erősen hajtó szerek egyáltalában kerülendők, mert csak azáltal, ha a belek rendi működését természetes és enyhén ható szerekkel forszirozzuk, erhetjük el a kívánt eredményt s szabadulhatunk meg a kellemetlen vendégtől.

Azon szerek között, melyek enyhén hatnak s melyek a testre nézve ártalmatlan anyagból vannak összeállítva, első helyet foglalnak el a Brandt Richard schiffhauseni gyógyszerész által készített schweizeri labdacskok.

Az oly betegeknek, kiknek fájdalmi az emésztő szervek rendetlen működéséből erednek, melyeknek arany r. hypochondria, gyomor és bél bajok, leginkább ajánlhatók az említett labdacskok. Ezen labdacskok arai oly alacsonyra vannak szabva, hogy azokat még a legszegényebb ember is beszerezheti; 50 szem ára 70 kr., 15 szem 25 kr., kaphatók Baján Geiger Károly gyógyszerész urná, s azonkívül az Osztrák-Magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerertárában.

Mikor legnagyobb a szükség legközelebb a segítség.
Legújabb gyógytudósítás és hálafelirat.

Magdeburg, 1880.

Az ön Hoff János-féle koncentrált kivonat és maláta sör küldeménye 50 füveggel; 5 kl. maláta csokoládé, és 10 doboz maláta csukorka kellemesen lepett meg bennünket és új bizonyosága volt az igazságnak: „Mikor legnagyobb a szükség, legközelebb a segítség”, feleségem a küldöttet pontosan a rendelvény szerint veszi be mint a gyógyszert. A hatás meglepő s nyíltan meg kell vallanom, hogy azon határozott előítélet, melylyel előbb minden ilyen fenciesért kivonat iránt viseltettem, egészen elenyészett. Sőt azt is állítom, hogy a ki rendes szabályozott életmód mellett a Hoff János-féle maláta kivonatokat élvezi, könnyen 100 éves kort ér el. Így tehát csak szívem sugalmát követem, hogy ha most mindjárt nóm nevében is, ki Önt mint Isten által küldött angyal tekintli, legmelegebb hálaomat kifejezem. Sok szót nem használok, mert a hála kifejezésére szegény a nyelv. Jutalmazza Önt meg a jó Isten. Addig remélem, hogy a küldött elegendőben nóm egészségének teljes helyreállítására. Ha gyenge erőmmel szolgálátán lehetek, tessék fölöttem rendelkezni.

Kérek számomra küldeni 50 füveg malátasort; 5 kilo maláta csokoládét; 10 doboz maláta csukorkát.

Kujava I. P. A magdeburgi tüzbiztosító társaság hivatalnok. A legtöbb európai fejedelmek udvari szállítója Hoff János urnak es. k. tanácsos; a koronás aranyéremkereszt tulajdonosa, magas porosz és német érdemrendek lovagja.

Bees, gyár: Grabenhof 2. gyári raktár: Stadt, Graben, Bräunerstrasse 8.
Raktár Baján: Michitsch Istvánnál, Cservenkán: Kniefelynél, Mohácsoson: Stechsingernél

342. szám.
kapt. 1881

Hirdetmény.

Szab. királyi Baja város kapitányi hivatala részéről közzé tétetik: miszerint **1. évi február hó 15-től** kezdve a rendőrség hivatalból fog meggyőződést szerezni arról, ha valjon minden cseléd (akár férfi akár nő) el van-e szolgálati könyvvél látva, és **hogy annak rovatai, szolgálattól történt kilépés alkalmával, a kívánt módon kitöltetnek-e?**

Ennél fogva felhivatnak ismételve mindazon gazdák, kik cselédeket szolgálati könyv nélkül tartanak, hogy cselédeiket azoknak fenti határidőig való beszerzésére utasítsák, és jövőben szolgálati könyv nélkül cselédeket fel ne fogadjanak, mivel azon gazdák, kiknél cselédek szolgálati könyv nélkül fognak találni, az 1876-ik évi XIII. t. cz. értelmében fognak megbüntettetni.

Baján, 1881. évi január 28-án.

Scheibner Gyula,
főkaptány.

Scabadult Légiptól
fr. 7.50
beremenes.

A legjobb pisztoly nem használat, ha nem találhatunk. Hogy azonban jó lövés lehetünk, legálább pisztolyt annak háromszorost, csak löszere is, kellene kiadnunk.

A Gaggona-vasakmaféle új-lég-pisztoly
(Kaszt mellett, Badenben), alkalmasnyut arra, hogy még szobában is, de löszere való kiadás nélkül, jó pisztolytörvess lehetünk. Ezen kitűnő és gyakorlati igen alkalmas, fogycer nem durran el 10 méternyi távolságra, velőhajtást még oly erővelad, hogy a nyíl, pl. egy deekaha, 8 mm. méternyi mélyéig jut, vagy a golyó egy madarat képes megölni. A megöltés még: 4 fogaasal és igen könnyen végbevitel. Egy és ugyanazon nyíl 1000-nál többször használható. A számos előállítás, szakgépességigévol, lehetőséssé teszi, hogy egy ilyen kitűnően szervezett, énom es tavosan elnekel 6 nyílal és 100 golyóval, ellátott pisztoly, bársónytartóban, csak osztr. ért. fr. 7.50 ért. de természetesen megkölthető be kerőljen. Külön nyílak, 11' dutzadkóntoztr. ért. fr. 1.—, és külön golyók 1000 drb. ara osztr. ért. fr. 1.—. A löszertakarítás majdnem helyreállítja a pisztoly kiadási költségeket. Szállítók utánvétel v. előfizetési utján történhetnek: a gyár jótállást nyújt.

I G É R V É N Y E K.

Huzás már január 1. és 15-én.

HITEL-SORSJEGYEKRE | BÉCSI SORSJEGYEKRE | TISZAI SORSJEGYEKRE

csak 5 ft. | csak 2 1/2 ft. | csak 2 1/2 ft.

már bélyeggel együtt. Mindhárom csak 9 forint

sorsjegyek részletfizetésre.

Salzburgi sorsjegyek eladom 2 ftos 15 havi részletre, főnyeremény 20,000 ft évenként 2 huzás.
Inbrucki sorsjegyek eladom 10 havi részletfizetésre, csak 3 ftjával, főnyeremény 30,000 ft, évenként huzás.
Krakoi sorsjegyek eladom 4 havi részletfizetésre csak 2 ftjával, főnyeremény 20,000 ft, évenként 3 huzás.
Hitel sorsjegyek eladom 21 havi részletfizetésre csak 10 ftjával, főnyeremény 200,000 ft, évenként 4 huzás.
Bécsi sorsjegyek eladom 28 havi részletfizetésre csak 5 forintjával, főnyeremény 200,000 ft, évenként 4 huzás.

Tiszavölgyi sorsjegyek eladom 25 havi részletfizetésre csak 5 ftjával, főnyeremény 100,000 ft, évenként 3 huzás.
Braunschweigi sorsjegyek eladom 10 havi részle fizetésre, csak 5 ftjával, évenként 6 huzás, főnyeremény 240,000 V. B. mark aranyban.
Szászmeiningeni sorsjegyek eladom 11 havi részletfizetésre csak 2 ftjával főnyeremény 12,000 ft o. é évenként 6 huzás

Az első részlet lefizetése után a sorsjegy azonnal a vevő tulajdonát képezi, s az illető már a legközelebbi huzásnál január hóban valamennyi nyereményt egyedül jatszik.

LÓRY J. bank- és váltóüzlete Budapest, hatvani-utca 17. szám.

Figyelemreméltó mellékkereset.

Minden rangu egyénnek üzletem képviselote által nagyobb mérvű provizóit szerezhet.

Előfizetési felhívás.

1880. október 1-én egy egész évi előfizetést nyitottunk a

„MAGYAR MERCUR“-ra

mely magyar-német szövegben havonként 2-szer jelenik meg és p-dig közvetlen minden jelentékenyebb huzás után, könnyen érthető és czélszerű tabellás áttekinthetl, közli a hiteles huzási jegyzéket, továbbá a hátralékokat t. i. a kisorsot, de még át nem vett nyereményeket ennél fogva a sorsjegy birtok sokra nézve nélkülözhetlen közöny. — Előfizetési ár természetesen hához küldve vagy a posta utján egy egész évre csak 2 ft.

A „MAGYAR MERCUR“ kiadóhivatala hatvani-utca 7. szám Budapest.

A cs. kir. szab. „Azienda Assicuratrice“ Trieszben vagyoni állapota.

TEHER.		A részvényesek közgyűlésében előterjesztetett és kimutatott a törvénykönyv 234-ik § a értelmében.		VAGYON.	
3383 darab részvény kötvényei, melyekre 300 ft -- készpénzben lefizetett 4 700 ft		2,368,100	—	Részvénytőke, mely áll 4000 drb 1000 ftos részvény, mindegyik, melyből azonban 617 db. részvény bevonatott, s e szerint becsültatott ki	3,383,000
— minde nyike:		1,342,444	78	Di-tartalék: tűzbiz osításokra	562,781
Váltak a bel- és külföld különböző piacaira és kötelezvények				szállítványi biztosításokra	2,447
Ingatlanok Trieszben	1 719,300 ft.			Tartalék függőben levő tűzbiztosításokra	52,000
Velencében	503,000			szállítványbiztosításokra	13,000
Bécsben	223,000			előtöltésbiztosításokra	45,000
Budapesten	590,000	3,035,300	—	A társulati ingatlanokra külföldi jelzálogtartozások	110,000
Jelzálogköleson		10,850	—	Az előtöltésítási osztály tartalékai	344,116
Állami és egyéb értékpapírok		934,222	11	Igazgatói járulékok	5,909,558
Kölesonok éiet és egyesületi biztosítási levelekre		400,559	13	Nyeresség és veszteségek száma	6,000
Készpénz Trieszben és a képviselőségek pénztáraiban		125,060	—		23,067
Készpénz számlák a bel- és külföldön különböző hitelintézetek és biztosító intézeteknél		392,298	64		
Berendezés u. m. buntor, tüzmentes púszszekrények, föld és tengeri térképek, tervrajzok		65,250	—		
cizmetablak a központ és a kül- és belöldi képviselőségekél		386,116	40		
Térhek különféle címek alatt		980,800	61		
Fennmaradt számla az intézet, az összes kül- és belöldi főkök számadásai után		10,340,371	70		
				osztr. ért. ft.	10,340,371